

змогу привернути увагу європейської та світової спільноти до туристично-рекреаційного потенціалу України, збільшити приплив туристів та надходження до бюджету від туристичної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Н. В. Погуда, О. Г. Розметова «Сучасний стан туристичного ринку України: оцінка та перспективи розвитку. Ефективна економіка»
2. Рихліцький В. Внутрішній туризм в Україні має розвиватися: як змінилася галузь і куди зник «бюджетний» мандрівник. Економічна правда: Сайт. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2020/09/23/665405/> (дата повідомлення: 25.10.2020).
3. https://zaxid.net/turizm_pid_chas_viyni_2022_fakti_vid_turistichnih_firm_lvova_n1542665

ВПЛИВ ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СУБ'ЄКТІВ

О. С. СОЛОСІЧ, аспірант
*Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»
03056 Україна, м. Київ, просп. Перемоги, 37
aleksandr.solosich@ukr.net*

Сучасний розвиток економічних систем відзначається завершенням процесу переходу від індустріальної суспільно-економічної формації, парадигмальні рамки якої зводили процеси економічного розвитку до проблематики забезпечення продуктивності та високого рівня ефективності техніко-технологічної складової підприємницьких утворень, до формації постіндустріального типу, у межах якої визначальними елементами забезпечення інтенсивного економічного зростання є інтелект, інформація, знання та інновації, які в свою чергу, формують собою архітектоніку понять інтелектуальної економіки та процесів інтелектуалізації в цілому.

Варто зазначити, що тенденції до інтелектуалізації соціально-економічних процесів і відносин відзначаються розширенням масштабу та зростанням ефективності використання знаннєвого та інтелектуального потенціалу економічних суб'єктів на всіх рівнях господарських відносин [1, с. 46].

Разом з тим, важливо зауважити, що незважаючи на широкий спектр можливостей, генерованих процесами інтелектуально-орієнтованого розвитку, на противагу їм зростає кількість безпекових викликів з якими стикаються господарюючі суб'єкти, нехтування або ігнорування яких може істотно знизити адаптивні можливості господарської структури до ефективності функціонування у ринковому середовищі. При цьому, вплив процесів інтелектуалізації спостерігається як на ендогенному рівні,

охоплюючи широке коло функціональних сфер діяльності підприємства (виробничу, фінансову, кадрову, маркетингову політику тощо), так і на екзогенному рівні, актуалізуючи питання інформаційної захищеності підприємницької структури та її можливостей для протидії нетиповим практикам конкурентної боротьби, водночас, активний розвиток останніх поглиблює порушену проблематику в умовах неможливості оперативного реагування інституційного поля на появу інноваційних форм конкурентних взаємодій.

Таким чином, в сучасних умовах особливої важливості набувають питання дослідження процесів інтелектуалізації не лише в контексті їх утилітаристських властивостей в процесі функціонування підприємницьких суб'єктів, але й у їх розвитку та взаємовпливі з відповідною безпековою проблематикою. Саме тому, пропонуємо сформувані основні напрямки впливу процесів інтелектуалізації у розрізі ефективного забезпечення економічної безпеки підприємницьких утворень. До таких напрямків віднесемо наступні: (1) пріоритетність інтелектуального компоненту як фактору довгострокового розвитку, у контексті залежності перспективного безпекового рівня підприємства від сформованості відповідного інтелектуального базису розвитку; (2) переорієнтація ціннісних аспектів мотивації персоналу, що виражається у необхідності індивідуального особистісно-центричного підходу до побудови кадрової політики; (3) актуалізація безпекових загроз у кіберпросторі, що безпосередньо пов'язано із необхідністю забезпечення захищеності фізичних та віртуальних складових інфраструктури внутрішньої інформаційної безпеки підприємства [2, с. 57]; (4) необхідність інтеграції підприємства у соціальне та інформаційне середовище віртуального простору як з метою безпекового моніторингу інформаційного поля, так і щодо забезпечення його залученості до сучасних віртуалізованих форм ринкової взаємодії у сфері електронної комерції; (5) домінування інтелектуальномістких форм трудової діяльності, паралельно активним тенденціям до цифровізації господарських процесів за своїм змістом позбавлених необхідності залучення інтелектуального компоненту; (6) культивування сприятливого креативного середовища генерації інноваційного продукту та передових управлінських рішень як засобу стимулювання інтелектуального потенціалу персоналу підприємства; (7) необхідність розширення інструментального забезпечення аналітичної діяльності в контексті відповідних методів та засобів обробки великих масивів даних, а також сучасних форм конкурентної боротьби, які панують у віртуальному просторі; (8) гуманізація сучасних підходів до формування бізнес моделі управління підприємницькою структурою, що включає в себе, з одного боку, позиціонування людського капіталу як фундаментальної бази побудови внутрішньої управлінської політики підприємства, а з іншого, забезпечення відповідальності з соціальної точки зору взаємодії підприємства із зовнішнім середовищем.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що в умовах інтенсифікації процесів інтелектуально-орієнтованого розвитку економічних систем,

формування безпекової політики підприємницького суб'єкта має враховувати не лише широту можливостей інтелектуалізації господарських процесів, але й складність та багатоаспектність відповідних загроз та опосередкованих впливів на можливості забезпечення його стабільного та ефективного функціонування.

Список використаних джерел:

1. Причепа І. В., Руда Л. П., Адлер О. О. Концептуальні засади інтелектуалізації економічних відносин і процесів на різних рівнях господарювання. *Інфраструктура ринку*. 2021. № 54. С. 42-47.

2. Тульчинська С. О., Солосіч О. С., Чорній В. В. Вплив діджиталізації управлінських процесів на систему забезпечення економічної безпеки підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 9. С. 54–58.

ВПЛИВ ВІЙНИ В УКРАЇНІ НА МОРСЬКУ ЛОГІСТИКУ ТА ТОРГІВЛЮ ЗЕРНОМ

О. Ю. СОПОЦЬКО, канд. екон. наук, доцент
o.sopotsko@ntu.edu.ua

А. В. СЕВОСТ'ЯНОВА, доктор філософії
з галузі знань управління та адміністрування, доцент
Національний транспортний університет
01010, Україна, м. Київ, вул. М. Омеляновича-Павленка, 1
sevastianova1607@gmail.com

Наслідком початку воєнних дій в Україні стали порушені зв'язки у регіональній логістиці, зупинка портових операцій, руйнування важливої інфраструктури, торговельні обмеження, збільшення витрат на страхування та підвищення цін на паливо. Все це стало причиною підвищення цін у світовій торгівлі та доставці вантажів.

Як наслідок, відстань доставки вантажів зросла, а також час і вартість такої доставки.

Стосовно ситуації у світовому судноплаванні, то до початку війни в Україні, галузь вже відчувала вплив пандемії COVID-19, були наявні проблеми через перевантаженість портів, існувала необхідність переходу на паливо з низьким вмістом вуглецю.

Тим не менш, зрозуміло, що збої у доставці морським транспортом та більший попит на тонно-милі, спричинені війною в Україні суттєво сприяють підвищенню витрат на доставку.

Торговельні обмеження та зміни у світовій торгівлі внаслідок війни призвели до сплеску у попиті на тонно-милію. Добові ставки для танкерів меншого розміру, які є ключовими для регіональної торгівлі нафтою в Чорному морі, регіоні Балтійського та Середземного морів різко зросли[1].